

IHMINEN, YMPÄRISTÖ JA KULTTUURI

Välimeren alue
antiikin aikaan

POLIITTINEN HISTORIA

1. FOINIKIA (1200 – 300 eaa)

- Kauppiaita ja merenkulkijoita

2. KREIKKA (700 – 146 eaa)

- Itsenäisiä kaupunkivaltioita (Ateena, Sparta ym.)
- Siirtokunnat ja kauppa

3. ROOMA (510 eaa – 476 jaa)

- Laaja imperiumi ja sotilasmahti
- Antiikin aika päättyy Rooman tuhoon

ILLYRIA

TRAAKIA

Byzantion

Marmarameri

MAKEDONIA

Pella Thessalonike

FRYGGIA

Kerkyra (Korfu)

EPEIROS

THESSALIA

Larisa

Hellespontos

Ilion (Troija)

Lesbos

Pergamon

Thermopylai

Delfoi

Theba

Eretria

Smyrna

Sardes

LYDIA

Plataia

Maraton

Khios

JOONIA

Olympia

Korintti

Salamis

Ateena

Andros

Efesos

Samos

Priene

Miletos

KAARIA

PELOPONNESOS

Mykene

Argos

Sparta

Pylos

Kythera

KYKLADIT

Naksos

Halikarnassos

Kos

Rhodos

LYYKIA

Thera

Knossos

Kreeta

Faistos

0 200 km

TALOUS KREIKASSA

- Kaukokauppa meritse: siirtokunnat
- Tuotiin raaka-aineita, vietiin jalostettuja tuotteita
 - Mm. oliiviöljy, viini ja keramiikka
- Kaupan myötä siirtyminen rahatalouteen

LUONNON TUHOAMINEN

- Puiden hakkuu > eroosio > maan köyhtyminen
- Viljelymaa väheni > viljan tuonti
- Kaivostoiminta > lyijy saastutti

KREIKAN KAUPUNGIT

- Kaupunkivaltioon kuului kaupunki ja ympäröivä maaseutu
- Tori – agora – kaupungin sydän
- Siirtolaisuus levitti kreikkalaista kaupunkimallia Välimeren alueelle
 - Mm. Egyptin Aleksandria
 - Aikansa suurin kaupunki (mm. kirjasto)

- 1. Londinium
- 2. Treveri
- 3. Lugdunum
- 4. Arelate
- 5. Ticinum
- 6. Ostia
- 7. Roma
- 8. Aquileia
- 9. Siscia

- 10. Sirmium
- 11. Serdica
- 12. Thessalonica
- 13. Heraclea
- 14. Constantinopolis
- 15. Nicomedia
- 16. Cyzicus
- 17. Antiochia
- 18. Alexandria

--- Rooman valtakunnan tärkeimpiä kauppareittejä

0 1000 km

TALOUS ROOMASSA

- Perustana halpa työvoima: orjat
→ Ei teknistä kehitystä
- Pääkaupunki Rooma oli 1. miljoonakaupunki
- Ruokahuolto: tuontivilja Afrikasta
- Vesihuolto: viemärit, akveduktit
- Muuri rajoitti → kerrostalot
- Tiili, betoni ja kaariholvi: sillat, vesijohdot

KUN RAHAT EI RIITÄ...

Ei valloitusotia: ei sotasaalista

→ Mistä saadaan sotilaiden palkat ja valtion käyttövarat?

→ Verotuksen kiristäminen

+ Tehtiin lisää rahaa

→ Inflaatio

→ paluu vaihtokauppaan

MAAORJAT

Valloitusotien loppu

→ ei uusia orjia

Rutto

→väestökato

→työvoimapula

→viljelijät sidottiin
maahan

→maaorjuus

ROOMAN TUHO

Kansainvaellukset + merirosvous

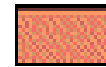
- Rooma pirstoutui pieniksi talousalueiksi
- Kaupunkien kutistuminen, pako maalle

395 jaa hajosi Itä- ja Länsi-Roomaksi

- 476 jaa Länsi-R tuhoutui → antiikin loppu
- Itä-Rooma kesti vuoteen 1453

Division of the Roman Empire

Western Empire

Eastern Empire

Dividing line between lands under Diocletian and Maximian

Home of Constantius I, Maximian's Caesar

Trier

Rhine

Danube

ATLANTIC OCEAN

Mediolanum

Home of Galerius, Diocletian's Caesar

Home of co-emperor Maximian

Rome

Thessalonica

Black Sea

Byzantium

Nicomedia

Mediterranean

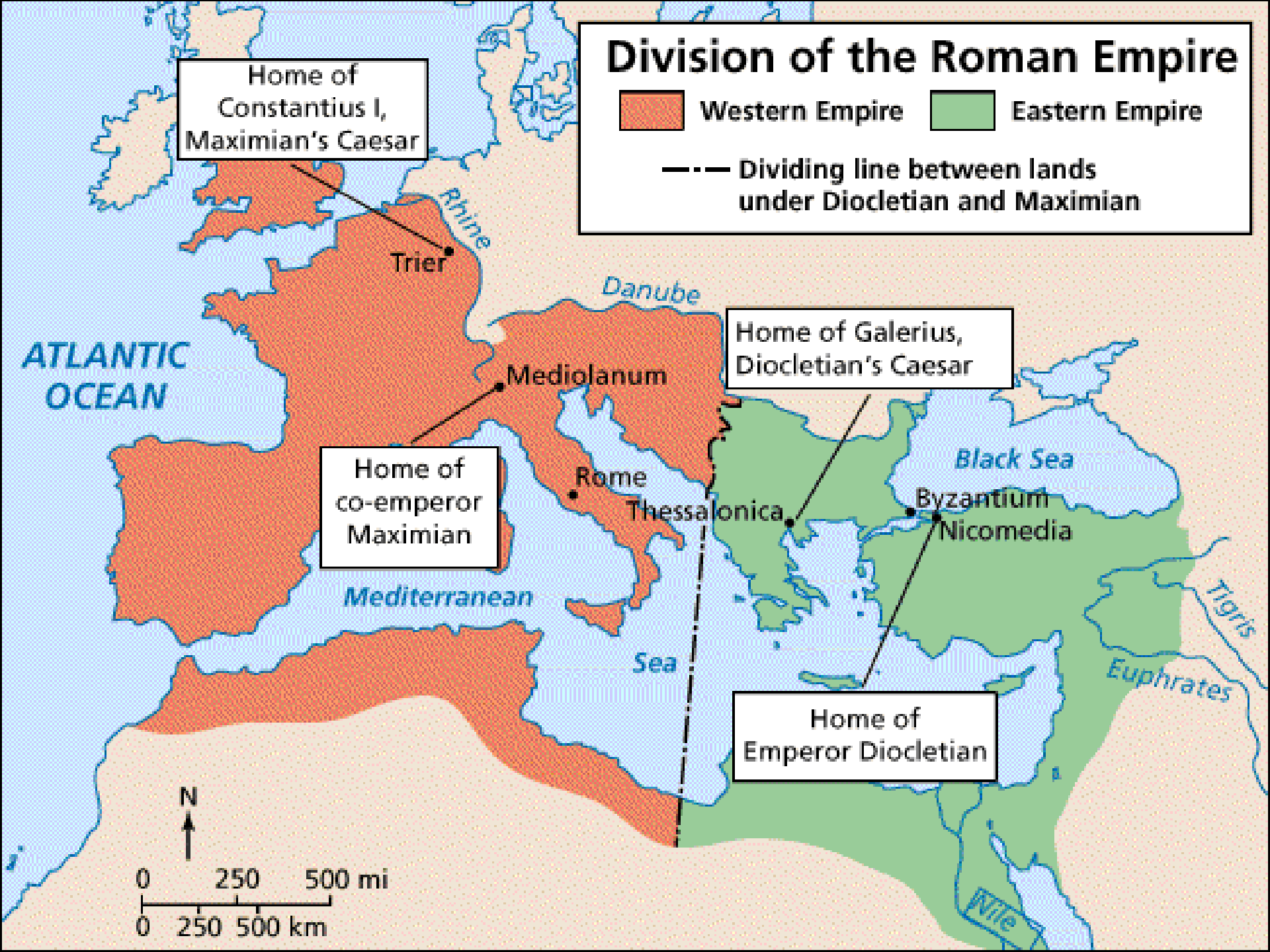
Sea

Tigris
Euphrates

Home of Emperor Diocletian

0 250 500 mi
0 250 500 km

Miksi Rooma tuhoutui?

1. Liian suuri koko

- vaikea puolustaa, kallis ylläpitää

2. Talous romahti kun laajeneminen loppui

- ei enää orjia ja sotasaalista > maaorjuus
 - > verotus kiristyi
 - > inflaatio
 - > siirryttiin luontaistalouteen
 - > kaupungit rappeutuivat

Miksi Rooma tuhoutui?

3. Rutto

- > Väestö väheni > Työvoimapula
- > Barbaarit armeijaan

4. Köyhtyvä länsi ja rikastuva itä

- > jakautuminen 395: Itä- ja Länsi-Rooma

5. Kansainvaellukset

- > 476 jaa Länsi-Rooman tuho:
germaanit valtasivat

